

SINT-CHRISTOFFEL, DE BESCHERMHEILIGE VAN DE REIZIGERS EN DE AUTO-MOBILE OP MEDAILLES IN DE EERSTE HELFT VAN DE TWINTIGSTE EEUW. EEN BIJDRAGE TOT DE RELIGIEUZE NUMISMATIEK

LUC VAN EECKHOUDT

IN VERSCHILLENDE MEDAILLEVERZAMELINGEN treffen we medailles aan met de afbeelding van de populaire heilige Christoffel. We vinden ze ook nog terug in de auto of de vrachtwagen, aan een sleutelhanger, een halsketting, ... **HEILIGE CHRISTOFFEL BESCHERM ONS**, of **SAINT CHRISTOPHE PROTEGEZ-NOUS** is alom gekend.

In deze veelheid van Christoffel-medailles werd mijn aandacht vooral getrokken door de bijzondere iconografie van het rijtuig, niet alleen de auto maar ook een vliegtuig, een schip, een trein, zelfs een (oorlogs)tank. Deze 'auto-mobile' (zelf-beweger of zelfstandig voortbewegend rijtuig om mensen, voorwerpen en/of dieren te verplaatsen) komt op de medailles van Christoffel voor vanaf de begintijd van de automobiel, zegge al vanaf het begin tot halfweg de twintigste eeuw en – merkwaardig – de afbeeldingen op de medailles evolueerden mee met de ontwikkeling van de rijtuigen, in het bijzonder de auto's.

Wie is nu eigenlijk deze populaire heilige Christoffel, de beschermheilige van de mensen-onder-weg, de reizigers?

Christophorus was een man met buitengewone lichaamsgestalte, een echte reus, die langs wonderbare wegen tot het christendom kwam^[1]. Hij leefde in Kanaän (het huidige Turkije) in de 3de eeuw ten tijde van keizer Decius (249-251), die hem liet martelen en onthoofden^[2]. Hij stierf een lange wrede marteldood. Zijn naamfeest wordt gevierd op 25 juli. Hij wordt ook vereerd in de oosterse liturgie (*Cynocephale*: mensenras met hondekoppen).

De naar hem genoemde Christophoren zijn eigenlijk christenen die Christus in zich (in hun hart) dragen.

^[1] J.J.M. TIMMERS, *Symboliek en Iconographie der Christelijke Kunst*, Roermond & Maaseik 1947, p. 891, nr. 2057.

Engelbert KIRSCHBAUM & Wolfgang BRAUNFELS, *Lexikon der christlichen Ikonographie* (LCI), Herder Rom, 1990, t. 5, k. 496 e.v.

Louis REAU, *Iconographie de l'Art Chrétien, t. III : Iconographie des saints A-F*, tw. Christophe, p. 304 : I. Légende, e.v., Paris, 1958.

Acta Sanctorum, juli, t. VI, tw. Christophorus.

^[2] AL. BUTLER, *Il Primo Grande Dizionario dei Santi secondo il Calendario*, Italië, 2003, tw. 25 Iuglio, p. 725: S. Cristoforo, martiri (? III sec.).

Bent u geïnteresseerd in het vervolg van dit artikel?

Contacteer dan het EGMP voor de aankoop van het Jaarboek.